

UGUNSDROŠĪBA

Degšana

eksotermiska oksidācijas reakcija (ķīmiska reakcija), kuras procesā deg nevis pats priekšmets/viela, bet degtspējīgās gāzes, kuras rodas tam sasniedzot noteiktu temperatūru.

Degšanas "trīsstūris"

Lai notiktu degšana ir jābūt :

Aizdeģšanās avotam.

Oksidētājam (gaisā esošais skābeklis).

Degošai vielai.

**! Ja kāds no šiem faktoriem
tiek izslēgts, degšana
IZBEIDZAS.**

Degšana slēgtā telpā

- Degšanai notiekot slēgtā telpā, uguns "apēd" skābekli, kā rezultātā "degšanas trīsstūris" sabrūk.
- Kad telpā sakarsušās gāzes no jauna saņem skābekļa porciju (atverot durvis, logu) notiek pašizdegšanās eksplozija "FLASCHOVER"

Liesma

Liesmai raksturīgs spīdīgums, temperatūra un izmēri. Liesmas stariem ir zināma siltuma rezerve, kas rada degošā ķermeņa sasilšanu, tā rezultātā notiek ķermeņa turpmākā sadalīšanās, tvaiku un gāzu izdalīšanās un uzliesmošana.

Starojums

Liesmas izstarojošā gaisma satāda 10 % no kopējās degšanas temperatūras.

Ja degšanas temperetātūra ir (piem)
1000⁰C tad "atņemot" liesmai gaismu tā
sastādītu "tikai" 900⁰C

Apdegumi

- kritiska temperatūra 150 grādi
- apsartums 60 grādi
- čūlas uz ādas 70 grādi

Dūmi

Dūmi - degšanas produktu un gaisa maisījums, kas sastāv no gāzēm, tvaikiem un cietām daļiņām. - iedarbojas uz acu gļotādām, kairina elpošanas ceļus.

Tieši dūmi, ne uguns izsauc cilvēka nāvi.

Bīstamākās vielas dūmos...

...**oglekļa monoksīds** – rodas parastā ugunsgrēkā (koks, papīrs) (0,02% nāve)

...**sērūdeņradis** – rodas parastā ugunsgrēkā (koks, papīrs) 0,08% (nāve)

...**zilskābe**- degot porolonam, plastmasai, sintētikai (0,01% nāve)

...**akroleins** -nepilnīgi sadegot ziepēm (trietanolamins. (0,003% nāve)

Dzēšana

- Atdzesēšana : ūdens
- Izolēšana :
 - putas;
 - pulveris;
- Ķīmiska bremzēšana – gāzes.
- Atšķaidīšana : spirts + ūdens

Dzēšanas līdzekļi

- Ugunsdzēsamie aparāti :
- Pulvera - līdz 1000V, nav ieteicams datoriem, mazstrāvas elektroierīcēm)
- Gāzes CO₂ - līdz 1000V, elektroierīces, transformatori, elektroiekārtas automašīnas muzejos, arhīvos, datortehnikai, laboratorijās un tamlīdzīgās telpās
- Putas – elektrību dzēst nedrīkst, VUŠ, papīru, koku utt.
- Ugunsdzēsības krāni (stobrs + šļūtene)
- Ugunsdzēsības pārklājs.

Ugunsgrēku biežākie iemesli

Bojātas elektroierīces/nepareiza ekspluatācija

Neuzmanīga rīcība ar uguni.

Bojāta apkures sistēma /nepareiza ekspluatācija.

Bērnu rotaļas ar uguni.

Tīša dedzināšana.

Ugunsgrēku klases

- **A klase** – ugunsgrēki, kuros deg cieti materiāli (parasti organiskas izcelsmes materiāli) un sadegšanas rezultātā veidojas kvēlojošas ogles;
- **B klase** – ugunsgrēki, kuros deg šķidrumi vai kūstoši cieti materiāli;
- **C klase** – ugunsgrēki, kuros deg gāzes;
- **D klase** – ugunsgrēki, kuros deg metāli.

ATBILDIBA

Ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana 179.pants

- Ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana. Par ugunsdrošības prasību pārkāpšanu –
- uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 20 - 200 latiem,
- Juridiskajām personām – no 200 - 1000 latiem.
- Par ugunsdrošības uzraudzības inspektora prasību nenovēršanu noteiktajā termiņā – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 100 - 300 latiem,
- juridiskajām personām – no 1000 - 3000 latiem.
- Par rīkojuma apturēt objekta darbību, celtniecību, produkcijas ražošanu
- fiziskām personām sods no 150 līdz 500 latiem;
- Juridiskām personām sods no 2000 līdz 5000 latiem;
- Par Kūlas dedzināšanu sods no 200 – 500 vai arests līdz 15 diennaktīm
- par atkārtotu noteikumu pārkāpšanu gada laikā – arests, piespiedu darbs vai naudas sods

Ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana 179.pants

- Ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana. Par ugunsdrošības prasību pārkāpšanu –
- uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 20 - 200 latiem,
- Juridiskajām personām – no 200 - 1000 latiem.
- Par ugunsdrošības uzraudzības inspektora prasību nenovēršanu noteiktajā termiņā – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 100 - 300 latiem,
- juridiskajām personām – no 1000 - 3000 latiem.
- Par rīkojuma apturēt objekta darbību, celtniecību, produkcijas ražošanu
- fiziskām personām sods no 150 līdz 500 latiem;
- Juridiskām personām sods no 2000 līdz 5000 latiem;
- Par Kūlas dedzināšanu sods no 200 – 500 vai arests līdz 15 diennaktīm
- par atkārtotu noteikumu pārkāpšanu gada laikā – arests, piespiedu darbs vai naudas sods

Rīcība ārkārtējā situācijā

- Katrs kas pamana aizdegšanos zvana uz telefonu 112 (VUGD).
- Uzsākt ugunsgrēka dzēšanu.
- Uzsākt evakuāciju.
- Atslēgt elektroenerģiju/ventilāciju.
- Sagaidīt ugunsdzēsējus uz ielas.
- Izpildīt VUGD glābšanas darbu vadītāja rīkojumus.

Kā glābties, ja uguns nosprostojusi izeju no telpas ?

- Durvis pārbaudīt ar plaukstas virspusi – nevērt vaļā, ja tās ir karstas.
- Noblīvēt telpas durvis, lai mazinātu dūmu iekļūšanu tajās.
- Nedaudz atvērt logu, lai nodrošinātu gaisa pieplūdi. elpošanai, bet neradītu papildus caurvēju, logu izsist tikai ja tiešām to nevar atvērt .
- Paziņot par savu atrašanās vietu, izmantojot tālruni vai auduma gabalu vicinot pa logu.
- Elpošanas ceļus no dūmiem aizsargājiet ar slapju drēbi, lupatiņu vai citu mīkstu materiālu.
- Paaugstinātas dūmu, gāzes koncentrācijas gadījumā, pieliekties tuvāk grīdai, jo tur ir vairāk skābeklis un pārvietoties drošākā vietā.